

Sygn. akt I C 754/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 listopada 2016 roku

Sąd Rejonowy w Zgierzu, I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia SR E. I.

Protokolant: J. K.

po rozpoznaniu w dniu 26 października 2016 roku w Zgierzu na rozprawie sprawy

z powództwa **A. S. i J. S.**

przeciwko **(...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w L.**

o zapłatę

1. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w L. na rzecz A. S. i J. S. solidarnie kwotę 15.205,42 (piętnaście tysięcy dwieście pięć 42/100) złotych z odsetkami:

a) ustawowymi od dnia 22 lutego 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku
i ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty
od kwoty 10.013,12 (dziesięć tysięcy trzysta 12/100) złotych,

b) ustawowymi za opóźnienie od dnia 18 października 2016 roku do dnia zapłaty od kwoty 5.192,30 (pięć tysięcy sto dziewięćdziesiąt dwa 30/100) złote;

1. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

2. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w L. na rzecz A. S. i J. S. solidarnie na kwotę 368,78 (trzysta sześćdziesiąt osiem 78/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

3. nakazuje pobrać od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w L. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zgierzu kwotę 2.645,60 (dwa tysiące sześćset czterdzieści pięć 60/100) złotych tytułem zwrotu części kosztów sądowych;

4. nie obciąża powodów obowiązkiem zwrotu kosztów sądowych.

Sygn. akt I C 754/12

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 2 maja 2012 roku A. S. i J. S. wnieśli

na podstawie art. 222 § 1 k.c. oraz art. 225-230 k.p.c. o zobowiązanie (...) S.A.

z siedzibą w L. do usunięcia, przesunięcia lub skablowania urządzeń energetycznych znajdujących się na nieruchomości położonych w S. przy ulicy (...)

róg (...) składających się działek ewidencyjnych numer (...)

i (...), dla których Sąd Rejonowy w Zgierzu Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgi wieczyste numer (...) w terminie miesiąca

od uprawomocnienia się wyroku, a nadto zasądzenie od pozwanego solidarnie na rzecz powodów kwoty 5.100 złotych tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie

z nieruchomości od dnia 1 stycznia 2007 roku do dnia 31 grudnia 2011 roku wraz z kosztami procesu. W uzasadnieniu pozwu wskazano, że powodowie na prawach wspólności ustawowej małżeńskiej są współwłaścicielami przedmiotowych nieruchomości. Na nieruchomościach oznaczonych jako działki (...) znajdują się słupy energetyczne, które swym oddziaływaniem obejmują działki numer (...), a mianowicie:

- słup energetyczny średniego napięcia tzw. trójnóg podłączony do potrójnej linii energetycznej biegnącej wzdłuż obu działek na długości 120 metrów do słupa energetycznego A-owego z płaskim układem sieci, a następnie do stacji położonej na działce numer (...),
- słup energetyczny średniego napięcia jednożony,
- słup energetyczny średniego napięcia A-owy z odłącznikiem, stanowiący zakończenie układu poprzecznego sieci,
- słup energetyczny średniego napięcia A-owy z układem płaskim.

Przedmiotowe urządzenia przesyłowe uniemożliwiają realizację inwestycji polegającej na budowie budynku mieszkalnego i ograniczają w istotny sposób możliwość korzystania z nieruchomości. W ocenie powodów, pozwany jest posiadaczem przedmiotowych urządzeń przesyłowych w złej wierze, skoro zgoda poprzedniej właścicielki nieruchomości Z. M. dotyczyła posadowienia dwóch słupów energetycznych na działkach (...)

i (...), zaś pozostałe słupy energetyczne znajdują się na działkach, które do Z. M. nie należały. Powodowie skierowali do pozwanego w dniu 23 kwietnia 2012 roku wezwanie do zapłaty kwoty 5.100 złotych tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z ich nieruchomości za okres od dnia 1 stycznia 2007 roku do dnia 31 grudnia 2011 roku, które pozwany pozostawił bez odpowiedzi. Nadto w pozwie wskazano, że poprzednio pomiędzy powodami a (...) S.A. w (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. toczyła się sprawa o wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z nieruchomości powodów, w której zapadł prawomocny wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi sygn. akt II C 1658/08 zasądający na rzecz powodów solidarnie

od (...) S.A. w (...) Spółki z o.o.

z siedzibą w Ł. kwotę 5.404,77 złotych tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości powodów za okres od dnia 1 czerwca 1997 roku do dnia 31 grudnia 2006 roku.

(pozew – k. 2 – 7)

W odpowiedzi na pozew (...) S.A. w Ł. Oddział Ł. – Miasto wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie solidarnie od powodów kosztów postępowania. Pozwany uznał roszczenie powodów za nieuzasadnione co do zasady jak i co do wysokości. Wskazał, że linia elektroenergetyczna przebiegająca przez działki powodów oraz słupy energetyczne zostały wybudowane na podstawie decyzji lokalizacyjnej z dnia 27 lutego 1968 roku wydanej przez Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w B.. Nadto

na przebieg linii i usytuowanie słupów wyraziła pisemnie zgodę ówczesna właścicielka nieruchomości Z. M.. W ocenie pozwanego, umowa pomiędzy poprzednikiem prawnym pozwanego i poprzednią właścicielką nieruchomości była zbliżona do umowy użyczenia i nie wygasła pomimo zmiany właściciela nieruchomości. Pozwany do chwili obecnej korzysta z linii energetycznej i słupów posadowionych na działce powodów, dokonując ich okresowej konserwacji i oględzin. Tym samym zostały spełnione przesłanki

do zasiedzenia służebności przesyłu, a w konsekwencji roszczenie powodów o odszkodowanie za bezumowne korzystanie z ich nieruchomości jest bezzasadne.

(odpowiedź na pozew – k. 38 – 41)

W piśmie procesowym z dnia 19 września 2012 roku pełnomocnik powodów zakwestionował podniesiony przez pozwanego zarzut zasiedzenia służebności przesyłu jako nieudowodniony.

(pismo powodów – k. 62-64)

Na terminie rozprawy w dniu 5 listopada 2012 roku pełnomocnik pozwanego podniósł zarzut powagi rzeczy osądzonej w stosunku do roszczenia powodów o usunięcie, przesunięcie bądź skablowanie urządzeń.

(protokół rozprawy z dnia 5.11.2012 r. – k. 74)

Postanowieniem z dnia 5 listopada 2012 roku Sąd Rejonowy w Zgierzu odrzucił pozew w zakresie roszczenia o zobowiązanie strony pozwanej do usunięcia, przesunięcia lub skablowania urządzeń energetycznych znajdujących się na nieruchomości położonej

w S. przy ulicy (...) róg (...) oznaczonej jako działki numer (...), dla których Sąd Rejonowy w Zgierzu, Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgi wieczyste numer (...) w terminie miesiąca od uprawomocnienia się wyroku oraz w zakresie roszczenia o zasądzenia od pozwanego na rzecz powodów solidarnie kwoty tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości od dnia 1 stycznia 2007 roku do dnia 24 marca 2010 roku. Orzeczenie powyższe jest prawomocne.

(postanowienie wraz z uzasadnieniem – k. 73 , k. 77-79)

Na terminie rozprawy w dniu 14 stycznia 2013 roku pełnomocnik powodów zmodyfikował pozew w ten sposób, że wniósł o zasądzenie od pozwanego solidarnie na rzecz powodów kwoty 5.100 złotych tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie

z nieruchomości za okres od dnia 25 marca 2010 roku do dnia 14 stycznia 2013 roku

z ustawowymi odsetkami od dnia 25 kwietnia 2012 roku tj. od dnia następnego po dniu doręczenia pozwanemu wezwania do zapłaty kwoty 5.100 złotych.

(protokół rozprawy z dnia 14.01.2013 r. – k. 82)

Pismem procesowym z dnia 10 lutego 2014 roku powodowie zmienili powództwo

w ten sposób, że zamiast dochodzonej pozew kwoty 5.100 złotych tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości powodów wnieśli o zasądzenia od pozwanego solidarnie na rzecz powodów kwoty 14.500 złotych tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości za okres od dnia 25 marca 2010 roku do dnia 31 grudnia 2013 roku wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10 lutego 2014 roku. Odpis pisma został doręczony pozwanemu w dniu 21 lutego 2014 roku.

(pismo procesowe z dnia 10.02.2014 r. – k. 191 , dowód doręczenia pisma pozwanemu – k. 198)

W pismach procesowych z dnia 24 lutego 2016 roku (wpływ do Sądu w dniu

24 lutego 2016 roku) i z dnia 12 maja 2016 roku (wpływ do Sądu w dniu 13 maja 2016 roku) powodowie dokonali przedmiotowej zmiany powództwa i w miejsce dochodzonej kwoty 14.500 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10 lutego 2014 roku tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości powodów przez pozwanego

za okres od dnia 25 marca 2010 roku do dnia 31 grudnia 2013 roku wnieśli o zasądzenie

od pozwanego solidarnie na rzecz powodów kwoty 21.432,78 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia następującego po dniu dokonanego rozszerzenia powództwa. Odpis pisma został doręczony pełnomocnikowi pozwanego w dniu 23 maja 2016 roku.

(pismo procesowe z dnia 24.02.2016 r. – k. 357, pismo procesowe z dnia 13 maja 2016 r. – k. 364-365, dowód doręczenia pism pozwanemu – k. 403)

Na terminie rozprawy z dnia 3 lutego 2016 roku pełnomocnik powodów zgłosił zastrzeżenie do protokołu posiedzenia z dnia 9 października 2015 roku w trybie art. 162 k.p.c.

(protokół rozprawy z dnia 3.02.2016 r. – k. 355)

W piśmie procesowym z dnia 20 września 2016 roku (wpływ do Sądu w dniu 21 września 2016 roku), które zostało doręczone pełnomocnikowi pozwanego w dniu 17 października 2016 roku, powodowie zmienili powództwo w ten sposób, że w miejsce dochodzonej kwoty 21.432,78 złotych tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości powodów w okresie od dnia 25 marca 2010 roku do dnia 31 grudnia 2013 roku wnieśli o zasądzenie od pozwanego solidarnie na rzecz powodów kwoty 32.546,74 złote tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości powodów za okres od dnia 25 marca 2010 roku do dnia 11 sierpnia 2016 roku, w tym kwoty 21.432,78 złote za okres od 25 marca 2010 roku do 31 grudnia 2013 roku i kwoty 11.113,96 złotych za okres od 1 stycznia 2014 roku do 11 sierpnia 2016 roku, wraz z ustawowymi odsetkami:

a) od kwoty 21.432,78 złotych od dnia 10 lutego 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty z odsetkami ustawowymi za opóźnienie,

b) od kwoty 11.113,96 złotych od dnia następującego po dniu dokonanego rozszerzenia powództwa do dnia zapłaty z ustawowymi odsetkami za opóźnienie.

(pismo procesowe z dnia 20.09.2016 r. – k. 404-406 , dowód doręczenia pism pozwanemu – k. 412)

Na ostatnim terminie rozprawy w dniu 26 października 2016 roku pełnomocnik powodów poparł powództwo w brzemieniu sprecyzowanym ostatecznie w piśmie procesowym z dnia 21 września 2016 roku oraz wniósł o zasądzenie od pozwanego solidarnie na rzecz powodów kosztów procesu. Na wypadek nieuwzględnienia powództwa wniósł o nieobciążania powodów kosztami procesu na zasadach słuszności.

(protokół rozprawy z dnia 26 .10.2016 roku 00:0 1 : 18 – 00:0 9 : 4 1 , nagranie k. 4 16)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. S. i J. S. są współwłaścicielami na prawach wspólności ustawowej małżeńskiej nieruchomości położonej w S. przy ulicy (...), składającej się z działek gruntu 124/1, 129 i 224, dla której Sąd Rejonowy w Zgierzu Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą numer (...) oraz nieruchomości składającej się z działek (...), dla której Sąd Rejonowy w Z. Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą numer (...).

(odpis zwykły z księgi wieczystej numer (...) – k. 11-13, odpis zwykły z księgi wieczystej numer (...) – k. 14-16)

Powodowie nabyli działki o numerach:

- 124, 129 i 224 na podstawie umowy sprzedaży z dnia 17 maja 1997 roku zawartej w formie aktu notarialnego Rep. (...) ze S. K., A. W. (1), J. M., G. G., Z. K., A. K. (1), J. O., A. K. (2), R. K., J. K., A. W. (2) i R. K.,

(...) na podstawie umowy sprzedaży z dnia 24 maja 1997 roku zawartej w formie aktu notarialnego Rep. A numer (...) od Z. M.,

- 126/3 na podstawie umowy zamiany z dnia 5 września 2002 roku zawartej w formie aktu notarialnego Rep. A (...) z M. K. i A. K. (3).

(wyjaśnienia informacyjne powoda – k. 82 w zw. z zeznaniami powoda – k. 00:08:22

– 00:14:11, nagranie – k. 411 , uwierzytelniona kserokopia aktu notarialnego umowy sprzedaży – k. 102-104, uwierzytelniona kserokopia umowa zamiany – k. 93-95, uwierzytelniona kserokopia umowy sprzedaży – k. 96-99)

Nabywając nieruchomości od Z. M. małżonkowie S. ustanowili dla niej dożywotnią, osobistą służebność polegającą na korzystaniu przez nią z budynku mieszkalnego znajdującego się na działce (...).

(uwierzytelniona kserokopia aktu notarialnego umowy sprzedaży – k. 102-104)

Decyzją Burmistrza Miasta – Gminy S. z dnia 2 sierpnia 2002 roku zatwierdzono projekt podziału nieruchomości położonej w S. przy ulicy (...) oznaczonych jako działki (...) na działki (...) na działki (...) i 125/2.

(uwierzytelniona kopia decyzji i – k. 100-101)

Na granicy działek oznaczonych numerami (...) znajduje się słup energetyczny średniego napięcia tzw. trójnóg, z którego wychodzą linie energetyczne biegnące wzdłuż obu działek na długości 120 metrów do słupa energetycznego A-owego z płaskim układem sieci wychodząc z nieruchomości do stacji transformatorowej (na terenie byłej Spółdzielni Pracy (...)). Na działce numer (...) w odległości 54 metrów od tego słupa znajduje się słup energetyczny średniego napięcia jednonożny. Na działce numer (...) w odległości 59 metrów od jednonożnego słupa znajduje się słup energetyczny średniego napięcia A-owy z odłącznikiem, stanowiący zakończenie układu poprzecznego sieci. W odległości 7 metrów od A-owego słupa energetycznego znajduje się drugi słup energetyczny średniego napięcia A-owy z układem płaskim sieci.

(bezsporne, nadto wyjaśnienia informacyjne powoda – k. 82 w zw. z zeznaniami powoda – k. 275v. i k. 00:08:22 – 00:14:11, nagranie – k. 411)

Na podstawie decyzji o lokalizacji szczegółowej z dnia 27 lutego 1968 roku wydanej przez Prezydium Krajowej Rady Narodowej w B. wyrażono zgodę na budowę stacji transformatorowej słupowej na terenie położonym w S. Zakładu Pracy Spółdzielni "S." według szkicu sytuacyjnego oznaczonego na mapie, stanowiącej integralną część decyzji.

(uwierzytelniona kserokopia decyzji o l okalizacji szczegółowej – k. 48)

W pisemnym oświadczeniu z dnia 2 marca 1968 roku Z. M. wyraziła zgodę na posadowienie dwóch słupów linii wysokiego napięcia zgodnie z planem sytuacyjnym rozbudowy Zakładu Spółdzielni Pracy (...) w S..

(uwierzytelniona kserokopia odpisu oświadczenia – k. 49)

Spółdzielnia Pracy (...) w S. została w późniejszym okresie zlikwidowana.

(okoliczność bezsporna)

W dacie nabycia przedmiotowych nieruchomości J. S. i A. S. widzieli słupy i linie energetyczne znajdujące się na nich.

(wyjaśnienia informacyjne powoda – k. 82 w zw. z zeznaniami powoda 00:08:22 – 00:14:11 , nagranie – k. 4 11)

Pracownicy zakładu energetycznego kilkakrotnie wchodzili na nieruchomość powoda w celu konserwacji urządzeń energetycznych. Początkowo wchodzili bez uzyskania zgody właściciela, ale po interwencji policji zgłoszonej przez powoda, pytają się każdorazowo o zgodę.

(wyjaśnienia informacyjne powoda – k. 82 w zw. z zeznaniami powoda – 00:08:22 – 00:14:11 , nagranie k. 4 11)

J. S. w 2006 roku i 2009 roku sporządziła pismem komputerowym oświadczenia o braku zgody Z. M. na posadowienie słupów energetycznych na sprzedanych powodom działkach, które podpisała Z. M..

(oświadczenia – k. 86, 87, wraz z dowodem nadania do (...) S.A. – k. 88-88v., zeznania świadka M irosław M. – k. 110v., zeznania powoda – 00:08:22 – 00:14:11, nagranie k. 411, wyjaśnienia informacyjne powódki – k. 109 v. w zw. z zeznaniami powódki 00:14:11 – 00:20:10, nagranie k. 4 11)

Z. M. zmarła w dniu 7 grudnia 2009 roku.

(kserokopia odpisu skróconego aktu zgonu – k. 297 załączonych akt II C 1658/08)

Pismami z dnia 23 kwietnia 2012 roku A. S. i J. S. wezwali (...) S.A. z siedzibą w L. i Oddział Ł. - Miasto tejże Spółki do zapłaty kwoty 5.100 złotych tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z ich nieruchomości za okres od dnia 1 stycznia 2007 roku do dnia 31 grudnia 2011 roku położonych w S., objętych księgami wieczystymi numer (...)
w terminie 5 dni od doręczenia wezwania.

(wezwanie do zapłaty – k. 17, dowód nadania – k. 18, wezwanie do zapłaty – k. 19, dowód nadania – k. 20)

(...) S.A. Oddział Ł. – Miasto prowadził z powodami negocjacje dotyczące polubownego uregulowania kwestii lokalizacji linii energetycznych na nieruchomościach powodów kierując do pozwanych propozycję zapłaty kwoty 12.750 złotych tytułem jednorazowego wynagrodzenia za ustanowienie ograniczonego prawa rzeczowego.

(pisma (...) S.A. Oddział Ł. – Miasto – k. 50-54)

10 grudnia 2007 roku małżonkowie S. wytoczyli powództwo o usunięcie, przesunięcie lub skablowanie urządzeń oraz o zapłatę za bezumowne korzystanie. Prawomocnym wyrokiem z dnia 24 marca 2010 roku wydanym w sprawie o sygn. akt

II C 1658/08 Sąd Okręgowy w Łodzi zasądził solidarnie od (...) Zakładu (...) w (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. (której następcą prawnym jest (...) Spółka Akcyjna w L. Oddział Ł.-Miasto) solidarnie na rzecz A. S. i J. S. kwotę 5.404,77 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 24 kwietnia 2009 roku do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za bezumowne korzystanie z nieruchomości powodów od dnia 1 czerwca 1997 roku do dnia 24 marca 2010 roku i oddalił powództwo w pozostałej części.

(kserokopia wyroku z uzasadnieniem – k. 21-30, wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z 24.03.2010 r. wraz z uzasadnieniem – k. 328-337 załączonych akt II C 1658/08)

Nieruchomość gruntowa składająca się z działek oznaczonych numerami (...) i 224 oraz nieruchomość gruntowa składająca się z działek oznaczonych numerami (...) położone w S. przy ulicy (...) są zabudowane budynkiem mieszkalnym jednorodzinny oraz budynkiem usługowym (myjnia samochodowa). Przez część tych nieruchomości przebiega napowietrzna sieć elektroenergetyczna średniego napięcia oraz podpory w postaci słupów żelbetowych. (...) bezpieczeństwa dla linii napowietrznych 15 kV w oparciu o zapisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obowiązującego dla przedmiotowych nieruchomości wynosi po 6 metrów od osi linii energetycznej w każdą stronę.

Z dużym prawdopodobieństwem odpis decyzji lokalizacji szczegółowej dotyczy działek (...). Zgoda wyrażona przez Z. M. na posadowienie słupów energetycznych dotyczy zaś, odczytując ją w powiązaniu z decyzją o lokalizacji szczegółowej, sieci elektroenergetycznej posadowionej wzdłuż działek (...). Linia przebiegająca przez słup oznaczony

na rysunku na stronie 30 opinii (k. 328) strzałką czerwoną po lewej stronie była już wówczas linią istniejącą i słup ten już wówczas istniał,

a decyzja lokalizacyjna dotyczyła najprawdopodobniej linii w kształcie litery (...) do punktu oznaczonego na powyższym rysunku drugą czerwoną strzałką, tj. do stacji transformatorowej. Zgoda Z. M. nie dotyczyła działki (...), ponieważ ona nie znajdowała się w jej posiadaniu.

Obszar ograniczonego użytkowania na nieruchomościach należących do powodów wynosi: dla działki (...) m², dla działki (...) m², dla działki (...) m², dla działki (...) m². Wszelkie znaczenie dla powodów straciła powierzchnia zajęta pod podpory. Dla tego obszaru ograniczonego użytkowania współczynnik k uwzględniający sposób korzystania z gruntu w obszarze strefy ochronnej przez właściciela nieruchomości i przez właściciela urządzeń infrastruktury technicznej ma wartość 1, a dla pozostałego obszaru ograniczonego użytkowania, tj. pod przewodami – 0,50.

Wartość wynagrodzenia za korzystanie przez pozwanego z nieruchomości powodów w okresie od 25 marca 2010 roku do dnia 31 grudnia 2013 roku przy uwzględnieniu, że zgoda wyrażona przez Z. M. dotyczy słupów energetycznych posadowionych na działce (...) i części działki (...) wynosi 10.013,12 złotych (w tym z działki (...) – 3.204,12 złote, z działki (...) – 1.106,68 złotych, z działki (...) – 1.369,79 złotych i z działki (...) – 4.332,53 złote), natomiast w okresie od 1 stycznia 2014 roku do dnia 11 sierpnia 2016 roku kwotę 5.192,30 złotych (w tym z działki (...) – 1.661,50 złotych, z działki (...) – 573,87 złote, z działki (...) – 710,30 złotych i z działki (...) – 2.246,63 złotych).

(pisemna opinia biegłego z zakresu wyceny nieruchomości – k. 299-349, ustna opinia uzupełniająca biegłego z zakresu wyceny nieruchomości – k. 370-370v., pisemna opinia uzupełniająca biegłego z zakresu wyceny nieruchomości – k. 373-394)

A. S. i J. S. prowadzą wspólne gospodarstwo domowe.

Na utrzymaniu mają dwie studiujące córki, które nie mają swoich dochodów. Powód pobiera emeryturę w wysokości 1.700 złotych oraz prowadzi działalność gospodarczą, która przynosi mu dochód w wysokości 1.200-1.500 złotych miesięcznie. Powódka pracuje jako opiekunka z wynagrodzeniem w wysokości 800-1.000 złotych miesięcznie.

(zeznania powoda – 00:08:22 – 00:14:11 , nagranie k. 411)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranych dowodów, które uznał za wiarygodne.

Zakres korzystania przez pozwanego z nieruchomości powodów i wynagrodzenie za to korzystanie Sąd ustalił na podstawie opinii biegłego z zakresu szacunku nieruchomości P. B.. Opinia biegłego była rzetelna, pełna, logiczna i wyjaśniała wszystkie konieczne do rozstrzygnięcia sprawy kwestie. Po wydaniu ustnej i pisemnej opinii uzupełniającej opinia ta nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

W ocenie Sądu, opinia biegłego jest przekonująca w zakresie analizy zakresu, którym objęta była zgoda Z. M. w powiązaniu z decyzją lokalizacyjną wydaną zaledwie na kilka dni przed złożeniem oświadczenia przez Z. M., która również dotyczyła urządzenia elektroenergetycznego celem zasilenia spółdzielni (...). Biegły dokonał analizy porównawczej przebiegu linii i usytuowania urządzeń na działkach, zwłaszcza tych, które powstały po 1968 roku, według planów z ustaleniami podczas wizji, zbadał przy tym dokumenty zgromadzone również w sprawie II C 1658/08, przeniósł układ urządzeń z mapy z 1968 roku na aktualną mapę zasadniczą i na tej podstawie wysnuł logiczne i spójne wnioski w omawianym zakresie.

Na marginesie wskazać jedynie należało, iż jako omyłkę pisarską Sąd uznał oznaczenie przez biegłego w pisemnej opinii uzupełniającej w 3 tabelach na stronie 18 opinii i 1 górnej tabeli na stronie 19 opinii (k. 390-391) okresów, za które wyliczył wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z działek (...) przy przyjęciu braku zgody Z. M., bowiem

zarówno z nagłówka na stronie 17 opinii (k. 389) jak i zestawienia zbiorczego na stronie 19 opinii (k. 391) wynika, iż wyliczenie to obejmuje lata 2014, 2015 i 2016.

Dodać nadto należało, iż biegły wariantowo ustalił również wynagrodzenie za bezumowne korzystanie przez pozwanego z nieruchomości powodów przy przyjęciu braku zgody poprzedniej właścicielki – za lata 2010 – 2013 na k. 347, a za lata 2014-2016 na k. 376.

Sąd pominął opinię sporządzoną przez biegłego do spraw (...). Opinia biegłego była kwestionowana przez strony, zwłaszcza

w zakresie transakcji przyjętych do ustalenia wartości 1 m² nieruchomości powodów, przy czym z powodu choroby a następnie zgonu biegłego nie mogła zostać uzupełniona. W tej sytuacji nie mogła stanowić podstawy do czynienia ustaleń w niniejszym postępowaniu.

Sąd odmówił wiarygodności twierdzeniom powodów odnośnie braku zgody Z. M. na posadowienie słupów energetycznych. Twierdzenia te pozostawały bowiem

w sprzeczności z materiałem dowodowym zebrany w niniejszej sprawie. Powodowie w treści pozwu nie kwestionowali, że zgoda na posadowienie słupów przez Z. M. była udzielona. Dopiero w trakcie postępowania zmienili swoje stanowisko twierdząc, że Z. M. zaprzeczyła, aby kiedykolwiek wyrażała zgodę na posadowienie słupów energetycznych na swojej nieruchomości. Dla oceny wiarygodności twierdzeń powodów w omawianym zakresie Sąd sięgnął również do akt sprawy II C 1658/08, która również obejmowała roszczenie o bezumowne korzystanie z nieruchomości powodów przez zakład energetyczny (poprzednika prawnego pozwanego) tyle, że za wcześniejszy okres. Z analizy akt poprzedniej sprawy wynika, iż powodowie w swoich wyjaśnieniach informacyjnych nie kwestionowali, że zgoda została wyrażona, by następnie posiłkując się oświadczeniami podpisanymi przez Z. M. zaprzeczyć, aby zgoda ta kiedykolwiek była wyrażona. W toku przesłuchania w niniejszej sprawie powodowie zapytani przez Sąd o wyjaśnienie tychże wewnętrznych sprzeczności wskazali, iż pierwotne twierdzenia o istnieniu zgody wywiedli z faktu posadowienia słupów, tj. skoro zostały postawione, to znaczy, że poprzedni właściciel się na to zgodził, a dopiero później mieli na ten temat rozmawiać z Z. M.. Skoro jednak, jak sami przyznali, mieli z nią bardzo częsty kontakt z uwagi na dożywotnie zamieszkiwanie przez nią na sprzedanej powodom posesji, to, w ocenie Sądu, zamierzając wytoczyć proces o zapłatę powinni byli i mieli możliwość ustalenia istotnych okoliczności wpływających na zasadność ich roszczeń. W ocenie Sądu, wyjaśnienia zaistniałych rozbieżności były więc nieprzekonywujące, a postępowanie powodów podyktowane było jedynie chęcią uzyskania korzystnego dla nich rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka M. M. (2), który jest synem Z. M.. M. M. (2) pod koniec lat 60-tych XX wieku, kiedy na działkach (...) zostały posadowione słupy energetyczne miał zaledwie 14 lat. W ocenie Sądu, świadek będąc nastolatkiem mógł nie posiadać wiedzy, czy jego matka zgodziła się

na posadowienie słupów, co nie przeczy temu, że zgoda została przez Z. M. rzeczywiście wyrażona. Zeznania tego świadka nie były przy tym kategoryczne. Używał określeń takich jak: „nie słyszałem, aby mama podpisywała jakiś dokument”, „nie słyszałem, aby mama składała jakieś oświadczenie na piśmie”, „mama nie mówiła, aby takie pismo podpisywała”, „według mojej wiedzy, mama nie podpisywała żadnej zgody na postawienie tych słupów. Na pewno bym wiedział, bo mieszkaliśmy razem”.

Sąd nadto nie dał wiary dokumentom prywatnym w postaci oświadczeń podpisanych przez Z. M. datowanych na dzień 8 września 2006 roku i 20 sierpnia 2009 roku. Oświadczenia te zostały sporządzone pismem komputerowym przez J. S.

i jedynie podpisane przez Z. M.. Powodowie poza swoimi twierdzeniami nie wskazali żadnych innych źródeł dowodowych, z których wynikałoby, że Z. M., wówczas ponad 80-cio letnia osoba świadomie i z dostatecznym rozeznaniem podpisała te oświadczenia. Dodać należało, iż w piśmie z 8 września 2006 roku znalazło się sformułowanie: „prawie z całą pewnością mogę stwierdzić, że takiej zgody nie było”. Poza tym, pisma te, nawet przy przyjęciu, że odzwierciedlały stanowisko Z. M., nie są wystarczające do obalenia mocy dowodowej innego

dokumentu, a mianowicie poświadczonej za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika powoda będącego radcą prawnym kopii odpisu oświadczenia Z. M. z dnia 2 marca 1968 roku. Tym bardziej, iż jak przyznał sam powód, Z. M. miała być namawiana przez ówczesnego przełożonego, tj. prezesa spółdzielni (...) do wyrażenia zgody na posadowienie dwóch słupów. Mocy dowodowej omawianego oświadczenia nie niweczą twierdzenia powodów, jakoby Z. M. zawsze podpisywała się imieniem i nazwiskiem, a na oświadczeniu przedłożonym przez pozwanego, podpisu brak. Przy czym, pozwany przedłożył uwierzytelnioną kopię i okazał oryginał (k. 74) odpisu tego oświadczenia, na którym osoba sporządzająca wskazała, iż na oryginale oświadczenia widnieje podpis M. Z., choć nieczytelny, oraz że własnoręcznie podpisu poświadczyło dwóch członków Zarządu Spółdzielni.

Odnosząc się do zastrzeżenia zgłoszonego przez pełnomocnika powodów w trybie art. 162 k.p.c., iż Sąd uchybił przepisom poprzez sformułowanie tezy dla biegłego w punkcie 2 b postanowienia z dnia 9 października 2015 roku, wskazać należy, iż wbrew twierdzeniom pełnomocnika powodów Sąd nie zlecił biegłemu ustalania treści oświadczenia Z. M. z dnia 2 marca 1968 roku oraz treści decyzji lokalizacyjnej z dnia 27 lutego 1968 roku. Treścią czynności biegłego miało być ustalenie w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy, czy, a jeżeli tak, których z działek wchodzących w skład nieruchomości powodów lub ich części dotyczą te dokumenty. Biegły w swoich ustaleniach nie zastępował Sądu, a kwestia ta wymagała posiadania wiadomości specjalnych. Przy czym, pozwany konsekwentnie od udzielenia odpowiedzi na pozew stał na stanowisko, iż posiadał uprawnienie do korzystania z nieruchomości powodów (choćby częściowo) z uwagi na zgodę na posadowienie urządzeń elektroenergetycznych przez poprzedniego właściciela nieruchomości. Stąd choćby wnioski o uzupełnienie opinii biegłego T. D.

o osobne określenie wynagrodzenia dla działek (...) oraz dla działek (...) i (...) (k. 128). W tej sytuacji Sąd uznał za konieczne otwarcie zamkniętej rozprawy i nakazanie wydania przez biegłego do spraw szacunku nieruchomości opinii wariantowo, tj. przy przyjęciu istnienia zgody na posadowienie niektórych z przedmiotowych urządzeń, oraz przy przyjęciu, iż takiej zgody nie było. Tak sformułowana teza dla biegłego uwzględniała stanowiska obu stron procesu, a ostateczne przyjęcie przez Sąd jednej bądź drugiej wersji jako podstawy orzekania zależało od ustaleń faktycznych poczynionych na podstawie całokształtu materiału dowodowego zebranego do momentu ostatecznego zamknięcia rozprawy.

Dodać przy tym należało, iż dopuszczenie dowodu z opinii biegłego nie było jedyną przyczyną otwarcia zamkniętej rozprawy, bowiem Sąd uznał za konieczne dodatkowe przesłuchanie powodów celem umożliwienia im wyjaśnienia sprzeczności w ich twierdzeniach co do istnienia bądź braku zgody Z. M. na posadowienie słupów.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w części.

W niniejszej sprawie ostatecznie rozpoznaniu przez Sąd podlegało roszczenie powodów dotyczące zasądzenia solidarnie na ich rzecz od pozwanego wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z należących do nich nieruchomości składających się z działek ewidencyjnych (...) położonych S. przy ulicy (...) za okres od dnia 25 marca 2010 roku do dnia 11 sierpnia 2016 roku, ponieważ pozew w części obejmującej roszczenie z powyższego tytułu za okres od dnia 1 stycznia 2007 roku do dnia 24 marca 2010 roku został odrzucony prawomocnym postanowieniem tutejszego Sądu z 5 listopada 2012 roku, a jednocześnie w toku procesu doszło do rozszerzenia powództwa zarówno co do okresu, za który wynagrodzenie było dochodzone, jaki i jego wysokości.

Podstawę prawną żądania zasądzenia wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości stanowią normy art. 224 k.c. i art. 225 k.c. w związku z art. 230 k.c., zgodnie z którymi samoistny posiadacz w dobrej wierze nie jest obowiązany do wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy i nie jest odpowiedzialny ani za jej zużycie, ani za jej pogorszenie lub utratę (§1 art. 224 k.c.). Od chwili, w której samoistny posiadacz w dobrej wierze dowiedział się o wytoczeniu przeciwko niemu powództwa o wydanie rzeczy, jest on zobowiązany do wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy i jest odpowiedzialny za jej zużycie, pogorszenie lub utratę, chyba że pogorszenie lub utrata nastąpiła bez jego winy (art. 224 § 2 k.c.). Natomiast obowiązki

samoistnego posiadacza w złej wierze względem właściciela są takie same jak obowiązki posiadacza w dobrej wierze od chwili, w której dowiedział się o wytoczeniu przeciwko niemu powództwa o wydanie rzeczy (art. 225 k.c.).

W przedmiotowej sprawie bezsporna była okoliczność, iż na działkach numer (...), dla których Sąd Rejonowy w Zgierzu Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgi wieczyste numer (...) posadowione są urządzenia przesyłowe w postaci słupów energetycznych i linii napowietrznej średniego napięcia 15 kV stanowiące obecnie własność pozwanego, który je eksploatuje.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy, wskazuje, że w okresie objętym sporem pozwany użytkował część nieruchomości zajętą przez urządzenia przesyłowe, dokonując koniecznych napraw, konserwacji i modernizacji infrastruktury. Tym samym zachodził przymus znoszenia zachowania pozwanego ukierunkowanego na wykonanie czynności naprawczych, konserwacyjnych i innych na urządzeniach przesyłowych. Ponadto w przypadku braku konieczności fizycznego wejścia na nieruchomości przez pracowników pozwanego następowało ograniczenie prawa własności poprzez utrzymanie gotowości właściciela do udostępnienia swojej nieruchomości.

W przedmiotowej sprawie kwestią sporną było zaś ustalenie, czy korzystanie przez pozwanego z nieruchomości powodów w okresie objętym pozwem opierało się o tytuł prawny, czy też było bezumowne, a szerzej, pozbawione podstawy prawnej.

W pierwszej kolejności ustalić należało, czy poprzednik prawny pozwanego budując na nieruchomości poprzedniczki prawnej powodów - Z. M. oznaczonej jako działki (...) urządzenia przesyłowe w postaci słupów energetycznych wraz linią napowietrzną dysponował tytułem prawnym zezwalającym mu na wejście na nieruchomość i budowę na niej urządzeń energetycznych, a co za tym idzie ustalenie, czy pozwany był posiadaczem w dobrej czy złej wierze.

W ocenie Sądu, pozwany wykazał istnienie zgody poprzedniczki prawnej powodów Z. M. na posadowienie dwóch słupów energetycznych. Data widniejąca

na odpisie oświadczenia jest zbieżna z okresem, w którym podjęto działania mające na celu posadowienie linii napowietrznej 15 kV zasilającej Spółdzielnię Pracy (...)

w S.. Dodatkowo w tamtym okresie Z. M., będąca wówczas pracownikiem Spółdzielni Pracy (...), prawdopodobnie na prośbę Prezesa Spółdzielni, udzieliła zgody na posadowienie słupów doprowadzających energię elektryczną do spółdzielni. Przy czym, jak wynika z opinii wydanej przez biegłego z zakresu (...) oświadczenie to dotyczyło dwóch słupów posadowionych na działkach numer (...), tj. słupa A-owego z odłącznikiem i słupa w kształcie tzw. trójkąta, zatem wszystkich urządzeń na działce (...) (całej powierzchni tejże działki) i jednego z dwóch słupów znajdujących się na działce (...) (części tej działki). Na podstawie tego oświadczenia doszło do nawiązania stosunku prawnego pomiędzy ówczesnym właścicielem nieruchomości i ówczesnym właścicielem urządzeń elektroenergetycznych, która wiąże także powodów jako obecnych właścicieli nieruchomości i pozwanego jako obecnego właściciela i użytkownika urządzeń dopóki urządzenia przesyłowe na powyższej nieruchomości istnieją. Inaczej ujmując prawo przedsiębiorcy eksploatującego urządzenia przesyłowe jest skuteczne także wobec nabywców nieruchomości. Dodać należało, iż nie zastąpiło żadne zdarzenie, które spowodować by mogło zerwanie powyższego stosunku. W odniesieniu do tej części nieruchomości powodów nie można mówić więc o braku tytułu prawnego strony pozwanej do korzystania z nieruchomości, a co za tym idzie o możliwości żądania wynagrodzenia z tego tytułu.

W odniesieniu do pozostałych działek (...), na których posadowione są urządzenia elektroenergetyczne brak jest podstaw do wyprowadzenia wniosku, że strona pozwana korzystając z tych nieruchomości była posiadaczem w dobrej wierze. Zważyć należy, że pozwany nie przedstawił w toku procesu żadnej decyzji administracyjnej, w tym np. decyzji wywłaszczeniowej, mającej dowodzić, iż prawnie włada nieruchomością powodów. Nadto, nie przedstawił żadnego dowodu, który wykazywałby, iż dysponował zgodą powodów lub ich poprzedników prawnych na urządzenie linii przesyłowej na tych nieruchomościach.

Nie zasługiwał przy tym na uwzględnienie zarzut zasiedzenia sformułowany przez pozwanego w stosunku do służebności (przesyłu czy służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu), ponieważ pozwany nie

przedstawił dowodów pozwalających na stwierdzenie zasiedzenia służebności. Pozwany nie udowodnił przesłanek zasiedzenia, początku jego biegu w odniesieniu do poszczególnych urządzeń, podstaw do przyjęcia złej lub dobrej wiary posiadacza, odpowiednio długiego, nieprzerwanego posiadania, ani też następstwa prawnego pozwanego w stosunku do podmiotów poprzednio użytkujących urządzenia elektroenergetyczne. Pozwany twierdził, że on i jego poprzednicy prawni korzystali z urządzeń przesyłowych posadowionych na nieruchomościach należących obecnie do powodów od początku lat 70 –tych XX wieku, a wykonywanie czynności przez pracowników pozwanego związanych z oględzinami i konserwacją infrastruktury energetycznej potwierdził powód, to jednak, zdaniem Sądu, oparcie ustalenia o posiadaniu prowadzącym do zasiedzenia służebności tylko na tej podstawie oraz fakcie istnienia urządzeń przesyłowych, byłoby nieuprawnione. Nawet jeżeli by przyjąć, iż Sąd z urzędu posiada wiedzę o poszczególnych przekształceniach podmiotowych dotyczących przedsiębiorstw elektroenergetycznych aż do (...) S.A. w L., to na pozwanym spoczywał ciężar dowodu w zakresie pozostałych przesłanek zasiedzenia. Biorąc jednakże pod uwagę, iż pozwany nie złożył do akt nawet mapy stanowiącej integralną część decyzji o lokalizacji szczegółowej, poprzestając jedynie na jej okazaniu (k. 74), nie złożył innych dokumentów, ani nie zgłosił żadnych świadków na okoliczność daty i podstaw posadowienia urządzeń, które jak się wydaje nie powstały wszystkie w jednym czasie, na okoliczność, czy posadowienie urządzeń nie uległo zmianie w okresie zasiedzenia, czy nie było ono przerwane bądź zakłócone, zwłaszcza wobec twierdzeń powoda, iż część z tychże urządzeń nie służy już do przesyłu energii elektrycznej (k. 275v.), Sąd doszedł do wniosku, iż pozwany reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, nie podołał ciężarowi dowodów (art.6 k.c. i art. 232 k.p.c.).

W związku z tym powodowie mogli skutecznie domagać się od pozwanego wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z ich nieruchomości (działki (...)
i częściowo działka (...)).

W oparciu o opinię biegłego Sąd ustalił, że wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z nieruchomości powodów za okres od dnia 25 marca 2010 roku do dnia 31 maja 2013 roku wynosi 10.013,12 złotych, w tym z działki numer (...) – 3.204,12 złote, z działki numer (...) – 1.106,68 złotych, z działki numer (...) – 1.369,79 złotych, z działki numer (...) – 4.332,53 złote. Z kolei wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z nieruchomości powodów za okres od dnia 1 stycznia 2014 roku do dnia 11 sierpnia 2016 roku wynosiło 5.192,30 złote, w tym z działki numer (...) – 1.661,50 złotych, z działki numer (...) – 573,87 złote, z działki numer (...) – 710,30 złotych i z działki numer (...) – 2.246,63 złotych.

Mając na uwadze powyższe Sąd zasądził od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w L. solidarnie na rzecz A. i J. małżonków S. kwotę 15.205,42 złote, a w pozostałym zakresie powództwo oddalił.

O obowiązku zapłaty odsetek Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i § 2 k.c. Powód wnosił w piśmie procesowym z dnia 10 lutego 2014 roku o zasądzenie odsetek od kwoty 14.500 złotych tytułem odszkodowania za bezumowne korzystanie z nieruchomości w okresie od dnia 25 marca 2010 roku do dnia 31 grudnia 2013 roku od dnia rozszerzenia powództwa. Odsetki od kwoty 10.013,12 złotych należnej za powyższy okres stały się wymagalne od dnia następnego po dniu doręczenia przedmiotowego pisma procesowego pozwanemu, tj. od dnia 21 lutego 2014 roku.

Zasądzając odsetki od kwoty 5.192,30 złote od dnia 18 sierpnia 2016 roku Sąd miał na uwadze, że roszczenie o odszkodowanie za bezumowne korzystanie z nieruchomości powodów za okres od 1 stycznia 2014 roku do dnia 11 sierpnia 2016 roku zostało zgłoszone w piśmie procesowym, które zostało doręczone pozwanemu w dniu 17 października 2016 roku.

Wyrok w niniejszej sprawie został wydany w dacie obowiązywania znowelizowanych przepisów w zakresie odsetek określonych w Kodeksie Cywilnym, niezbędnym było uwzględnienie przedmiotowych zmian w treści wyroku. Zgodnie z art. 2 pkt 2 ustawy z dnia

9 października 2015 roku o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2015/1830) art. 481 k.c. otrzymał, począwszy od jego § 2, następujące brzmienie: Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej

sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy.

Nadto, w dodanych § 2¹-2⁴ powołanego przepisu, wskazano, iż: maksymalna wysokość odsetek za opóźnienie nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie (odsetki maksymalne za opóźnienie) (§ 2¹); jeżeli wysokość odsetek za opóźnienie przekracza wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie, należą się odsetki maksymalne za opóźnienie (§ 2²); postanowienia umowne nie mogą wyłączać ani ograniczać przepisów o odsetkach maksymalnych za opóźnienie, także w przypadku dokonania wyboru prawa obcego. W takim przypadku stosuje się przepisy ustawy (§ 2³); Minister Sprawiedliwości ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wysokość odsetek ustawowych za opóźnienie (§ 2⁴).

W dotychczasowym brzmieniu powołanego art. 481 k.c., wskazywano jedynie, iż odsetki za opóźnienie, w przypadku, gdy ich wysokość nie była z góry oznaczona, równe są wysokości odsetek ustawowych. W przypadku natomiast, gdy wierzytelność była oprocentowana według stopy wyższej niż stopa ustawowa, wierzyciel mógł żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy.

W myśl art. 56 powołanej ustawy nowelizującej do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. Zgodnie natomiast z art. 57 te same przepisy, z wyjątkiem art. 50, art. 51 i art. 54, wchodzi ona w życie z dniem 1 stycznia 2016 roku.

Powyższe rozróżnienie odsetek zasądzonych w wyroku jest tym bardziej uzasadnione, iż do 31 grudnia 2015 roku Kodeks cywilny posługiwał się jednakowym pojęciem odsetek ustawowych na oznaczenie odsetek kapitałowych (art. 359 § 2 k.c.) i odsetek za opóźnienie (art. 481 § 1 i § 2 k.c.) oraz miały one jednakową wysokość, podczas gdy od 1 stycznia 2016 roku funkcjonują w tej ustawie dwa pojęcia, a mianowicie odsetek ustawowych i odsetek ustawowych za opóźnienie, a nadto drugie z nich są wyższe od pierwszych.

Mając na uwadze powyższe, koniecznym było zasądzenie odsetek w punkcie 1a orzeczenia od kwoty 10.013,12 złotych począwszy od dnia 22 lutego 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku (tj. dnia poprzedzającego wejście w życie przedmiotowej ustawy nowelizującej, w zakresie przepisów dotyczących odsetek określonych w kodeksie cywilnym) w wysokości odsetek ustawowych, określonych w art. 481 k.c. w brzmieniu sprzed 1 stycznia 2016 roku, które wynosiły do 22 grudnia 2014 roku 13 % rocznie, a od 23 grudnia 2014 roku 8 %, a od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty, odsetek ustawowych za opóźnienie, o których mowa w art. 481 k.c. w aktualnym brzmieniu, które wynoszą obecnie 7 % w skali roku. Natomiast od kwoty 5.192,30 zł Sąd zasądził odsetki ustawowe za opóźnienie, ponieważ termin początkowy ich naliczania rozpoczął się po wejściu w życie powyższych zmian.

Zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu wyrażoną w art. 100 zd. 1 k.p.c., Sąd zasądził od pozwanego solidarnie na rzecz powodów kwotę 368,78 złotych. Z kwoty 32.546,74 złotych stanowiącej wartość przedmiotu sporu została zasądzona kwota 15.205,42 złotych, stanowiąca 47 % wartości przedmiotu sporu. Po stronie powodowej koszty procesu wyniosły 2.157 złotych, w tym 300 złotych tytułem opłaty sądowej, 1.200 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, 17 złotych tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, 500 złotych tytułem zaliczki uiszczonej na wynagrodzenie biegłego, 100 złotych tytułem opłaty od skargi na orzeczenie referendarza sądowego, 40 złotych tytułem opłaty sądowej od zażalenia. Po stronie pozwanego koszty procesu wyniosły 1.217 złotych, w tym 1.200 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego oraz 17 złotych tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Powodów powinny obciążać

koszty w kwocie 1.013,79, a pozwanego w wysokości 645,01 złotych. Mając na uwadze powyższe Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powodów solidarnie kwotę 368,78 złotych.

Na koszty postępowania wyłożone tymczasowo przez Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Zgierzu składało się wynagrodzenia biegłych i opłaty sądowe od rozszerzonych części powództwa. Przy czym Sąd nie obciążył stron kosztami wynagrodzenia biegłego T. D. z powodu pominięcia tejże opinii. Jako podstawę rozliczeń Sąd przyjął więc koszty sądowe w łącznej kwocie 5.628,92 złotych, na którą składały się koszty wynagrodzenia biegłego P. B. w wysokości 3.136,97 złotych (k. 351), 63,94 złote (k. 369), 1.055,01 złotych (k. 397) oraz opłaty od rozszerzonej części powództwa

w wysokości 470 złotych (k. 191), 347 złotych (k. 364) i 556 złotych (k. 404).

Sąd nakazał pobrać od strony pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zgierzu kwotę 2.645,60 złotych tytułem zwrotu części kosztów sądowych (47 % z 5.628,92 złotych).

O kosztach obciążających stronę powodową Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. Zgodnie z powołanym przepisem, w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

W niniejszej sprawie powodowie mogli pozostawać w uzasadnionym okolicznościami sprawy przeświadczeniu o słuszności swego żądania w zakresie odszkodowania za bezumowne korzystanie przez pozwanego z urządzeń energetycznych posadowionych na działce (...) posiłkując się w tej mierze oświadczeniami złożonymi przez Z. M.. Sąd miał również na uwadze sytuację finansową powodów.